تغییر زمان مناظره‌های تلویزیونی نامزدهای ریاست جمهوری

عضو کمیسیون بررسی تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری با اعلام خبر تغییر زمان برگزاری مناظره‌های تلویزیونی به خواست و پیگیری وزیر کشور و تصویب این کمیسیون در روزهای ۱۵، ۱۸ و ۲۲ خرداد گفت: استدلال ما برای برگزاری مناظره‌ها در زمان پیشین یعنی روزهای برگزاری مسابقات مقدماتی فوتبال جام‌جهانی این بود که با توجه به شب‌هایی که مسابقات فوتبال پخش زنده می‌شد، شور عمومی میان جوانان و قشرهای مختلف مردم ایجاد می‌شد و آن شور ورزشی با شور سیاسی گره می‌خورد و به افزایش مشارکت در انتخابات کمک می‌کرد. احسان قاضی‌زاده درعین‌حال افزود: اما استدلال دیگر اعضای کمیسیون برای تغییر زمان برگزاری مناظره‌ها این بود که این شور باید تفکیک شود و در روز دیگری که همه مخاطبان صرفا تمرکزشان روی مناظره‌هاست باشد، درنهایت این پیشنهاد وزیر کشور با موافقت اعضای کمیسیون مواجه شد./ خبرگزاری صداوسیما

شماره آینده روزنامه دوشنبه منتشر می‌شود

کنش‌های سیاسی نامزدهای انتخاباتی در ایام باقیمانده فرصت تبلیغاتی ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ روند فعالانه‌تری پیدا کرد. دیروز نامزدها به تبیین برخی برنامه‌های خود در حوزه مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پرداختند.

کشور نیازمند جهش در همه زمینه‌ها

سعید جلیلی تصریح کرد: در چهار سال آینده به‌جای اداره کشور باید در تمام زمینه‌های کشور جهش اتفاق بیفتد و از ظرفیت جوانان متخصص ایرانی و ایرانیان خارج از کشور استفاده شود.

به‌گفته وی، شناسایی توانمندی و به‌کارگیری آن و منفعل نبودن دولت می‌تواند به جهش بزرگ در ایران بینجامد. جلیلی با بیان این‌که مقابله با مفاسد اقتصادی یکی از اولویت‌های اوست، خاطرنشان کرد: در این رویکرد به‌جای برخورد با متخلفان باید زمینه‌های فساد را از بین ببریم، زیرا برخی مناسبات موجود زمینه فساد را در کشور فراهم می‌کند.

دوری از سیاسی بازی

سید ابراهیم رئیسی در حاشیه ضبط گفت‌وگو با ایرانیان خارج از کشور در شبکه جام‌جم درباره نحوه مواجهه دولت آینده با حاشیه‌سازی‌ها گفت: من به دور از جناح‌بازی و سیاسی‌بازی و روابط سیاسی که بعضا بین جناح‌ها و گروه‌هاست، تلاش می‌کنم همراه با مردم و در خدمت مردم باشم.

وی با بیان این‌که دولت او عدالت‌محور است، ادامه داد: عدالت ایجاب می‌کند از همه ظرفیت‌هایی که کشور را پیش می‌برد، بهره ببریم و بدون توجه به این‌که افراد از کدام شهر و طایفه‌اند به هرکسی که ظرفیت خدمتگزاری دارد، میدان دهیم.

دولتی متشکل از تمام مردم ایران

محسن رضایی بعد از ضبط برنامه استانی انتخاباتی خود در واکنش به حاشیه‌سازی برخی نامزدهای ریاست جمهوری گفته است: حاشیه‌سازی نشانه ضعف است و در دولتم هیچ ضعفی نمی‌بینم که بخواهم به حاشیه پردازی بپردازم. هر دست آلوده و ناپاکی که در شکل دادن به جریان انحرافی نقش دارد یا دست‌اندازی به اموال مردم را داشته باشد، افشا می‌کنم.

وی با بیان این‌که دولت من دولت تهران نیست، دولت من دولت ایران است، افزود: در دولت من جناح‌ها به‌دلیل شایستگی خود حضور دارند و لذا دولتم متشکل از تمام مردم ایران است.

پذیرفتن حق نظارت مردم

علیرضا زاکانی در نشست با دانشجویان دانشگاه‌های تهران با اشاره به چهار رویکردی که در برنامه‌های خود دارد، گفت: در مرحله نخست فوریت را در برنامه داریم و در بعد دوم هدف ما تربیت، فرهنگ و دین است. وی امنیت و ساخت جدید با هدف توسعه آزادی‌ها و پذیرفتن حق نظارت مردم بر خود و حق اعتراض مردم با نهادسازی را سومین برنامه خود عنوان کرد.

این نامزد انتخابات درباره رویکرد چهارم توضیح داد: رویکرد هوشمند در سیاست خارجی سبب عظمت ملی می‌شود و استفاده از ظرفیت ایرانیان خارج از کشور بسیار مهم است.

مقابله با ساختارهای فسادزا

امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی از برنامه خود برای به‌کارگیری نیروهای شایسته ذیل نظام جامع شفافیت خبر داد و گفت: برای مقابله با ساختارهای فسادزا برنامه جدی داریم.

وی در گفت‌وگویی با بیان این‌که فساد در مقابل عدالت است، اظهارکرد: وقتی مجموعه سازوکارها مبتنی بر عدالت و قانون شکل بگیرد، ضدفساد اتفاق می‌افتد. این نامزد انتخابات ریاست جمهوری عنوان کرد: ما نظام به‌کارگیری نیروهای شایسته را طراحی کردیم و مجموعه ذیل نظام جامع شفافیت است، چون شعار اولیه ما ایجاد شفافیت تام و عام است و این کار را انجام می‌دهیم.

مشکی، رنگ انتخاباتی نامزد اصلاح‌طلب

براساس برخی گزارش‌ها، رنگ انتخاباتی محسن مهرعلیزاده به‌دلیل همراهی و همدلی با فوت‌شدگان کرونا در ایران مشکی انتخاب‌شده است.

همچنین وی پس از ضبط برنامه خود در شبکه خبر در جمع خبرنگاران گفت: در تمام‌کارهایی که انجام داده‌ام به حاشیه نپرداختم و افرادی را بر سرکار خواهم آورد که از حاشیه به دور باشند. وی اضافه کرد: اگر رانت‌ها و خویشاوندسالاری را از بین ببریم و استفاده از افراد سالم را در رأس کار قرار دهیم و شفافیت داشته باشیم، هیچ‌کسی امکان انجام فساد را نخواهد داشت.

سیاستمداران به مرخصی بروند

عبدالناصر همتی، انتخاب رئیس‌جمهوری اقتصاددان برای اصلاحات اقتصادی را مفید دانست و خاطرنشان کرد: همواره سیاستمداران بر اقتصاد کشور تصمیم می‌گرفتند و درنتیجه شرایط موجود را شاهد هستیم، بنابراین باید در دوره‌ای به سیاستمداران مرخصی دهیم. وی درباره برنامه‌های تولید خود تصریح کرد: رشد تولید بحث مهمی است و باید از زوایای مختلف به آن نگاه کرد. مهم‌ترین مساله تولید این است که دولت باید پای خود را از گلوی بخش خصوصی بردارد. همتی افزود: می‌توان با زنجیره تولید، ایجاد اطمینان در بخش تولید و رفع موانع تولید همچون بیمه و مالیات در تولید موفق بود.

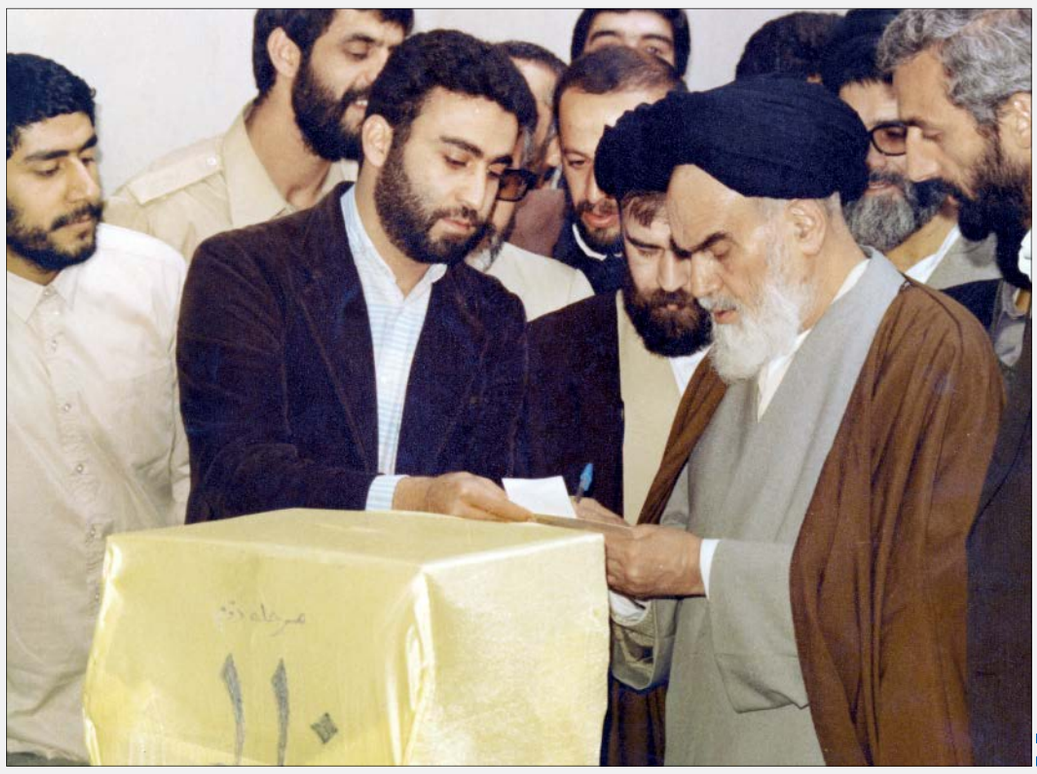

امام خمینی (ره) در تمام رای‌گیری‌ها حضوری مستمر داشتند

گفت‌وگو با عباس سلیمی نمین درباره نقش مردم و جمهوریت در اندیشه امام و رهبری

برای رهبران انقلاب مشارکت اصل است

گروه سیاسی

رویه مشترک امام و رهبری تقویت همزمان جمهوریت و اسلامیت به‌عنوان دو بال نظام جمهوری اسلامی بوده و هست. از منظر رهبران انقلاب، کم‌توجهی نسبت به هرکدام از این دو، باعث سستی بخش دیگر خواهد شد. عباس سلیمی نمین، دبیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران در گفت‌وگو با جام جم به این نکته اشاره کرد که حمایت‌های امام و رهبری به‌مثابه دفاع از عملکرد نهادهای قانونی برآمده از جمهوریت یا اسلامیت نیست بلکه به معنای دفاع از جایگاه قانونی آنها با هدف تقویت دموکراسی است.

یکی از وجوه مشترک اندیشه امام و رهبری توجه توأمان به دو رکن نقش مردم در حکومت و حفظ ساختار و جمهوری اسلامی است، درباره این دو رکن توضیح دهید.

ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی دیدگاه‌های مختلفی درخصوص نقش مردم وجود داشت. یکی از دیدگاه‌ها این بود که ما با قشری از توده مردم مواجه هستیم که نسبت به مسائل سیاسی خیلی اشراف ندارند، از این رو اشکالی ندارد که فعلا مساله تکیه روی رأی مردم را موقتا به تعویق بیندازیم تا جامعه در زمینه سیاسی رشد کافی پیدا کند و آن وقت امور را به رأی مردم بگذاریم. امام اما به شدت با این قضیه مخالفت کردند. نگاهشان این بود که چنین دیدگاهی پذیرفتنی نیست و اگر این مساله صورت بگیرد حتما عقب‌افتادگی‌ها بیشتر خواهد شد و نخبگان از این پس به هیچ‌وجه به حقوق ملت در ارتباط با اراده جامعه تن در نمی‌دهند و برای آنها قابل قبول نیست که آنها یك رأی داشته باشند و در برابر آنها هم همه آحاد جامعه از یك رأی برخوردار باشند. لذا امام در ارتباط با بحث جمهوریت، حساسیت ویژه‌ای داشتند و به همان اندازه هم نسبت به اسلامیت تاکید می‌کردند، یعنی هم جمهوریت و هم اسلامیت را با تمام توان پاس می‌داشتند. به نظر من اینها هر کدام‌شان سست شود آن بخش دیگر را نیز متزلزل خواهد کرد. یعنی ما نمی‌توانیم اسلامیت نظام را به‌درستی پاس بداریم، اگر جمهوریت را سست کنیم یا به عکس اگر بخواهیم آن گونه که شایسته است، جمهوریت را پاس بداریم باید به همان اندازه اسلامیت را نیز مورد توجه جدی قرار دهیم. این دو بال نظام همدیگر را کاملا پشتیبانی می‌کنند. اگر اسلامیت را سست کنیم معلوم نیست جمهوری ساخته و پرداخته کانون‌های قدرت را پی نگیریم. همین طور اگر به جمهوریت بی‌اعتنایی کنیم قطعا همان گونه که اسلام، ایده‌آل و آرمانش را رشد مردم قرار داده، توجه به آرمان اسلامی در جامعه ما سست خواهد شد. بنابراین تاکید و توجه امام را در این زمینه می‌توان درك کرد. امروز هم رهبری وقتی کاملا تاکید می‌کنند برای من مشارکت حداکثری اصل است و انتخاب اصلح در مقام دوم قرار دارد، ناشی از همین توجه و تاکید نسبت به اصل جمهوریت است. به تعبیری، انتخاب اصلح البته اقدامی شایسته است اما اصل مشارکت حداکثری است. این نگاه که دقیقا در تداوم نگاه امام است، امروز هم در جامعه از سوی برخی جدی گرفته نمی‌شود و بعضی فاقد این نگاه هستند، گرچه دم از طرفداری از ولایت فقیه می‌زنند اما در این نگاه با رهبری همراه نیستند. یعنی برای آنها مساله مشارکت دغدغه اصلی نیست. این‌که آحاد جامعه در ارتباط با سرنوشت خودشان مشارکت کنند و آحاد جامعه را مرتب فعال نگه داریم، این مساله دغدغه برخی از افراد نیست. برخی تصور می‌کنند دغدغه ولایت فقیه، بیشتر بحث اسلامیت نظام است و نسبت به اسلامیت نظام حساسیت زیادی دارند، باید بگویم خیر، این گونه نیست. در عمل می‌بینیم رهبری علاوه بر بحث‌هایی که در آستانه برگزاری انتخابات مطرح می‌کنند، مبنی بر این‌که برای من اولویت مشارکت حداکثری در انتخابات است در دفاع و پشتیبانی از جمهوریت هم رهبری کارنامه‌ای دارد که قابل تامل است. یعنی از همه دولت‌های برآمده از رأی مردم دفاع بسیار پررنگی می‌کنند حتی اگر تصمیمات را قبول نداشته باشند و بعضا با تصمیماتی که اتخاذ می‌شود، مخالف باشند دولت را تضعیف نمی‌کنند. البته دولت‌ها را به اصلاح رویکردها دعوت می‌کنند اما دفاع محکمی از جایگاه دولت دارند. مثلا دفاع ایشان از دولت در مورد بحث بنزین از این نمونه‌هاست. حتما ایشان نسبت به عملکرد انتقاد داشتند اما با قدرت وارد میدان شدند و عنوان کردند در این زمینه تصمیم کارشناسی گرفته شد و ما باید از آن دفاع کنیم. این رویکرد رهبری در واقع دفاع از جایگاه دولت است و این خیلی مهم است. در قضایای اخیر به‌ویژه در مورد موضوع انتخابات، ایشان مثل امام راحل از جایگاه قانونی شورای نگهبان حمایت کردند و آن هم به مثابه دفاع از مظهر اسلامیت است. همان‌طور که از مظهر اسلامیت دفاع می‌کنند به این معنا نیست که مثلا از همه تصمیمات اتخاذ شده از سوی برخی نهادها دفاع کنند. خیر. ایشان جایگاه‌های قانونی را تقویت می‌کنند از جمله جایگاه‌های قانونی که برآمده از رای و تصمیم مردم است.

گاهی بین این دو رکن تعارضات شکلی و ظاهری به وجود می‌آید، مثلا در همین انتخابات اخیر، این‌گونه تعارضات چگونه قابل توجیه و برطرف کردن است؟

این‌که شورای محترم نگهبان وظیفه تشخیص صلاحیت نامزدها را دارد، یك اصل است و طبیعتا ما باید نسبت به این جایگاه قانونی، خاضع و پذیرای آن باشیم. این‌که امکان دارد خطایی صورت گیرد، بله ممکن است شورای نگهبان در برخی تشخیص‌ها و تصمیمات خود خطایی کند کما این‌که در سایر نهادها برآمده از جمهوریت یا اسلامیت ممکن است خطاهایی را شاهد باشیم. من تعارضی در این زمینه نمی‌بینم. بالاخره شورای نگهبان در ارتباط با انتخابات، وظایف قانونی دارد و آن را دنبال می‌کند. در این قضیه هم به گمان من، اظهار نظر رهبری به معنای دفاع از عملکرد نبود بلکه دفاع از جایگاه شورای محترم نگهبان بود. بیان رهبری در این زمینه تخطئه کسانی بود که مغرضانه و با هدف کوبیدن شورای نگهبان به میدان آمدند.

امام خمینی عبارات محکمی در دفاع از اصل نظام و ساختار جمهوری اسلامی دارد که گاهی همچون احکام شرعی از این اصول دفاع می‌کنند؛ منشأ این نگاه چیست؟

همان‌طور که قبلا گفتم جمهوریت و اسلامیت نظام مکمل یکدیگرند. اگر اسلامیت نظام دچار مشکل شود جمهوریت نظام هم سست خواهد شد. در ارتباط با بحث مدل حکومتداری که ترکیبی میان جمهوریت و اسلامیت است در هر یک از اینها خدشه‌ای ایجاد شود، آن دیگری را تضعیف می‌کند و به سمت مدل‌های جمهوریتی می‌رود که براساس رای کانون‌های قدرت رقم می‌خورد. یعنی کانون‌های قدرتی که می‌تواند تاثیرگذاری در آرای جامعه داشته باشند آنها مردم را به سوی یک الگویی هدایت می‌کنند که مورد پسند و خواست کانون‌های قدرت باشند. یعنی کانون‌های قدرت هستند که سلیقه را در جمهوریت پیاده می‌کنند. اگر چنین شود قطعیت چارچوب‌ها به هم می‌ریزد و می‌تواند براساس تغییر در ذائقه‌ها، جمهوریتی را رقم بزنند که مطابق خواست مراکز قدرت باشند. جمهوریتی که با این شیوه بر سر کار بیاید منافع کانون‌های قدرت را تامین و حفظ خواهد کرد.

رهبری از جایگاه شورای نگهبان دفاع داشتند نه عملکرد آن

عده‌ای ادعا می‌کنند رفتار اخیر شورای نگهبان به عنوان یکی از ارکان اصلی حافظ اسلامیت نظام در تعارض با اصول اندیشه امام(ره) درباره جمهوریت و مردمی‌بودن ساختارهای نظام است، نظر شما در این خصوص چیست؟

این نظر را قبول ندارم. معتقدم در دهه ۶۰، امام دفاع‌های پررنگی از شورای نگهبان داشتند و حتی دفاع‌های ایشان پررنگ‌تر از حمایت‌های رهبری انقلاب بود. البته این به معنای آن نیست شورای نگهبان در یک مصداقی دچار خطا نشده باشد. من بر این باورم رهبر معظم انقلاب هم در صحبت‌های اخیرشان دفاع از جایگاه شورای نگهبان داشتند نه دفاع از عملکرد. این دو موضوع با هم متفاوت است. نهادی که از جایگاهی در قانون اساسی برخوردار است باید درباره عملکرد خود پاسخگو باشد و از آن دفاع کند. کما این‌که ریاست جمهوری هم همین طور است. اگر رهبری از جایگاه ریاست‌جمهوری به عنوان بالاترین نهاد برآمده از رای مردم دفاع می‌کنند، به این معنا نیست که از تصمیمات این نهاد هم دفاع می‌کنند. وقتی رهبر معظم انقلاب جلوی مجلس را می‌گیرند و عنوان می‌کنند شما حق ندارید با نهاد برآمده از رای مردم ولو این‌که در سلیقه با آن مخالف باشید، تخریب کنید این مساله در مورد شورای نگهبان هم صادق است. ما در مورد دولت این را راحت می‌پذیریم اما در مورد شورای نگهبان نمی‌پذیریم. رهبری در ارتباط با بحث جمهوریت از دولت دفاع می‌کنند. به‌رغم این‌که دولت اشتباه‌های فاحش داشته باشد اما با این حال نمی‌پذیرند دولت برآمده از رای مردم متوقف یا زمینگیر بشود. حتما این رویه رهبری به معنای دفاع از عملکرد دولت نیست. برخی از جریان‌های سیاسی البته در این زمینه تمایز را می‌پذیرند؛ به این معنا که دفاع رهبری از دولت صرفا به مثابه حمایت ایشان از جایگاه قانونی است، در حالی که در نقطه مقابل در رابطه با اسلامیت نظام و جایگاه‌های قانونی مثل شورای نگهبان که مظهر اسلامیت‌اند قائل به تمایز نیستند. اگر نگاه کلان داشته باشیم و مقداری از جوسازی‌های گروه‌های سیاسی فاصله بگیریم به راحتی می‌توانیم رویکردهای رهبری را هضم کنیم. آنچه الان بیشتر با آن مواجه‌ایم جوسازی و فضاسازی است. اگر از این فضا فاصله بگیریم به‌راحتی قبول خواهیم کرد تقویت نهادها موجب تقویت دموکراسی است. یعنی نهادها را پاسخگو کردن و تقویت کردن باعث رونق دموکراسی است. برخی گله می‌کنند چرا رهبری مدام مداخله نمی‌کند. در حالی که اگر رهبری این کار را بکند، موجب لطمه‌خوردن دموکراسی می‌شود. در مورد بحث تایید صلاحیت‌ها و ورود رهبری به این قضیه هم برخی چنین مباحثی را مطرح می‌کنند. در حالی که رهبری در برخی موارد، استثنا ورود پیدا می‌کنند. الان برخی مطالبه رویه می‌کنند و دائم می‌خواهند رهبری به این مساله وارد شوند. استثناءها زمانی اتفاق می‌افتد که رهبری خطری را احساس می‌کنند و استثنائا ورود می‌کنند اما نباید انتظار داشته باشیم این استثناءها به صورت قاعده دربیاید؛ چون اگر چنین اتفاقی صورت بگیرد دموکراسی لطمه می‌خورد. دموکراسی آن است که همه نهادهای قانونی در برابر اختیاراتی که قانون به آنها داده پاسخگو باشند. یعنی تصمیم بگیرند و با این شیوه نهادسازی در کشور اتفاق بیفتد. برخی از این جوسازی‌ها با این هدف صورت می‌گیرد که نهادسازی در کشور ایجاد نشود. طبعا در این قضیه و ماجراهای اخیر، قطعا شورای نگهبان مجبور است به جامعه توضیح بدهد و در قالب این توضیحات ممکن است جامعه به این نتیجه برسد که شورای نگهبان درست عمل کرده یا اشتباه کرده. خود شورای نگهبان باید در این زمینه پاسخگو باشد و اگر به این نتیجه رسید درمورد مصداقی اشتباه تشخیص داده، سعی می‌کنند در آینده این تصمیم را اصلاح کنند. بنابراین اگر می‌خواهیم دموکراسی در جامعه تقویت شود باید حتما نهاد را تقویت کنیم.

تقویت؛ دلیل نهیب امام به شورای نگهبان

برخی‌ها با ذکر یک مصداق از رفتار امام با تصمیم شورای نگهبان در مجلس سوم نتیجه می‌گیرند امام منتقد رویه شورای نگهبان در انتخابات دهه ۶۰ بوده است. آیا چنین برداشتی صحیح است؟

خیر من با این برداشت همراه نیستم. امام بعضا به شورای نگهبان نهیب می‌زد اما عمده نهیب‌ها با هدف تقویت شورای نگهبان خطاب به مجلس یا جریان‌های سیاسی بود. امام تعابیری شفاف و روشنی در ارتباط با جایگاه شورای نگهبان دارند. البته این مساله بدان معنا نیست که این شورا در همان دوره خطا نداشته باشد. خود من در همان دوره در نقد برخی رویکردهای شورای نگهبان مقالاتی نوشتم. به هر صورت اصل این است که شورای نگهبان باید تقویت بشود تا این نهاد بتواند در ارتباط با وظیفه سنگینی که قانون اساسی به عهده آن گذاشته پاسخگو باشد.

شورای نگهبان اصلا سیاسی برخورد نکرد

رویه رهبر انقلاب در حمایت توأمان از جایگاه بی‌بدیل شورای نگهبان و از سویی اهمیت مشارکت حداکثری مردم در عرصه انتخابات را منطبق با سیره و اندیشه امام ارزیابی می‌کنید؟

به ماجرای اخیر اگر دقت کنیم متوجه می‌شویم رهبری به این نکته اشاره می‌کنند که مسائل احزاب صددرصد مسائل مردم نیست. درست است احزاب و گروه‌ها در مشارکت تاثیر دارند اما نمی‌توان گفت صددرصد دغدغه احزاب همان مسائل مردم است. البته قابل قبول است که اگر نماینده حزب‌ها و گروه‌ها از سوی شورای نگهبان مورد تایید قرار نگرفت، ممکن است این مساله در روند مشارکت تاثیراتی بگذارد اما باید بررسی کرد و دید آیا واقعا با تایید صلاحیت آقای جهانگیری مشارکت افزایش پیدا می‌کرد؟ به نظر من چنین نیست. اگر آقای جهانگیری تایید می‌شد جریان اصلاحات قطعا مجبور بود از ایشان به عنوان نامزد اصلی حمایت کند اما این مساله انگیزه‌ای را در پایگاه رای اصلاح‌طلبان ایجاد نمی‌کرد. حتی معتقدم اگر آقای جهانگیری تایید صلاحیت می‌شد جریان اصلاحات شکست سختی می‌خورد. در واقع بر این باورم برخلاف انگی که برخی گروه‌ها و جریان‌ها به این نهاد قانونی می‌زنند، شورای نگهبان در قضیه تایید صلاحیت‌ها اصلا سیاسی برخورد نکرد.